

02.09.2015

BASIN AÇIKLAMASI

2015/6

Yeni fındık sezonu (2015 sezonu) 1 Eylül 2015 tarihi itibariyle resmen açılmış oldu. Bu sezonun üreticilerimize, tüccar ve fabrikacılarımızla, sanayici ve ihracatçılarımıza, ilimize, bölgemize ve ülkemize hayırlar ve bol kazançlar getirmesini diliyoruz.

Geçtiğimiz 2014 sezonunda yaşanan zirai don afetiyle ürün kaybımız, Ordu için söylüyorum, 9 ilçede %100 olmuştu. 9 ilçemiz üretim anlamında “sıfır” çekmişti ve bu durum ülkemizde birçok bölgede birçok ürün için söz konusu olmuştur. Fındığın da içinde yer aldığı “sert kabuklu meyveler” de aynı sorun yaşandı ve bu yönüyle sert kabuklu meyvelerde ciddi bir ürün arzı daralması yaşandı. Fındık için hem “yok” sezonuydu hem de geçmiş yıllara nazaran stoksuz bir sezondur ve arz talep kanunu tecelli etmiş, talebin arzdan fazla olması haline bağlı olarak borsa tabelamız 20.-TL gibi rakamları görmüştü.

Her sezonda olduğu gibi bu sezonda da Ticaret Borsalarını ve özellikle de Ordu Ticaret Borsasını hedef alan “talihsiz” açıklamalar olmaktadır ne yazık ki! Bizler, sektörün üreticisinden ihracatçısına kadar ve hatta tüketicisine kadar bir bütün olarak gördüğümüzü, açıklamalarımızı bu esasa sorumluluk içinde yaptığımızı her fırsatta dile getirdik ve ne yazık ki bu sezonda da bu türden bir açıklama yapmak durumunda kaldık.

- 1- Ticaret Borsaları “Fiyat Belirlemez”...Fındıkta 1960’lı yıllardan 2009 yılına kadar şu ya da bu şekilde “Taban Fiyat Garantili Destekleme Alımı” yapılmış ve devlet eliyle taban fiyat ilan edilmişti. İşte bu alışkanlığın bir çıktısı olarak borsa tabelasına yazılan fiyatın “belirlenmiş fiyat” olduğu algısı ortaya çıkmakta ya da bizzat bu yönde bir algı yönlendirmesi yapılmaktadır. Ticaret Borsaları, ticari işlemleri sonuçlarından takip etmektedir. Yani; alıcı ve satıcı karşı karşıya gelir, pazarlık eder, ürün alınır satılır, bu işleme dair müsbet evrak tanzim edilir ve borsaya ibra edilir. Bunun yanında aktif fiyat haberleşmesi usulüyle de çapraz kontrol yapılır, sonuç olarak; ortaya bir takım veriler çıkar, işte o veriler sadece ve sadece “bilgi amaçlı olarak” kamuoyuyla paylaşılır.(Borsanın fiyat ilan ederken izlediği sinsile borsa girişindeki elektronik pano üzerinden özet şeklinde ve kırmızı

harflerle alenen yazmaktadır. Bu, bir yerde borsanın da beyanı olmaktadır) Burada “Ticaret Borsalarının fiyat ilan etmeleri zorunlu mu değil mi” tartışması da yersizdir. Bir şekilde, bilgi amaçlı olarak başvurulacak bir “kaynak şarttır” ve borsalar o şartı, sorumluluk prensibiyle yerine getirmektedir. Bu şartı en sağlıklı ve belgeye dayalı olarak yerine getirecek tek kurum da Ticaret Borsalarıdır. Tüm makbuz, fatura ve işlemler Ticaret Borsaları havuzunda birikmektedir. Bir takım olguların gerçekleşmesine bağlı olarak ortaya çıkar. Ticaret Borsası fiyat yazdı diye ticaret gerçekleşmez, ticaret gerçekleştiği için ticaret borsası fiyat yazar.

Bir diğer husus da “serbest piyasada şu kadar olan fiyat borsa tabelasında neden bu kadardır” şeklindeki işin özünü gizleyen beyanatlardır. Borsa tebaasındaki fiyat, borsa tarafından tespit edilen ve ilan edilen fiyat değil bizzat, o, serbest piyasa dedikleri yerde oluşan / teşekkül eden fiyattır. Malum olduğu üzere, borsa tabelasındaki fiyat %50 randımanlı kabuklu fındık fiyatıdır ve “ortalama bu fiyatlardan alı satım yapılmaktadır” şeklinde bir mesaj taşımaktadır.

- 2- Her sezon olduğu gibi bu sezonda da işin içinde olan olmayan, yetkili yetkisiz, etkili etkisiz herkes Ticaret Borsası’nı hedefe oturtan dayanaksız beyanatlara verdi/veriyor. Unutulmasın ki geçtiğimiz sezon o tabelaya 20.-TL’yi yazan da bu borsaydı. *(Tam olarak 20,20.-TL)*
- 3- 2009 yılından bu yana fındık piyasası serbest pazar ekonomisi dinamiklerine bırakılmıştır. Üretici “Alan Bazlı Gelir Desteği” esas olmak üzere buna bağlı birçok yan “tarımsal desteklerle” desteklenmektedir. Tüm bu süreçte Ticaret Borsalarına her hangi bir görev ya da belirleyicilik tanımlanmamıştır. Görev ve belirleyiciliğimiz olmayan hususların olumsuz çıktılarından dolayı hedefe konulmamız anlaşılır gibi değildir. Bu gün 25.-TL’ye fındık alınıp satıldı ve bu da belgelendirilip Ticaret Borsası’na ulaştırıldı ya da ihracat aşamasında buralara tekabül eden fiyat haberleşmesi sağlandı da, Ticaret Borsası bu fiyatı yazmadı mı? Ya da fındık bölgesindeki 14 Ticaret Borsası’nın en azından biri 25.-TL fiyat yazdı da Ordu Ticaret Borsası bunu görmezden mi geldi? Biz, buradaki maksath bakış açısını da görebilmekteyiz ancak dün de bu gün de gelecekte de, polemiklerin içinde olmadık/olmayacağız. 2009 yılından bu yana serbest piyasa şartlarının geçerli olması hali, bölgeler arasında anlık farklılıklar olmasına sebeptir ancak bu fiyat farkları iddia edildiğinin aksine, küçük olmaktadır.
- 4- Ticaret Borsalarının kuruluş ve işleyişlerini düzenleyen kanun ve yönetmelikler vardır. Birilerinin iddia ettiği ya da kafasında kurduğu üzere dışsal yönlendirme ya da talimatlarla iş görmezler. Buralar denetime tabi, şeffaflık ilkesi içinde hizmet gören kamu tüzel kişiliğidir. *“Kimse bize işimizi öğretme cüretine de*

kalkmasın” Ordu Ticaret Borsası 1936 yılından beri kesintisiz hizmet veren, deneyimli ve köklü bir kurumdur. Geçmişte olduğu gibi bu gün de sorumluluklarının farkında ve o farkındalıkla yükün altına girmiş bir meslek kuruluşudur. Birileri, popülizm yapacak diye, sorumsuzca ve asılsız ithamları muhatap kabul etme durumunda da değiliz.

Ticaret Borsaları *“düşman askeri ya da karargâhı değildir”* ! Evet, biz birilerine hizmet ediyoruz; biz, aleniyet ilkesi çerçevesinde, amir ve sair mevzuatlara mutlak riayet ederek bu ülkeye hizmet ediyoruz.

Saygılarımla...

Ziver KAHRAMAN

ORDU TİCARET BORSASI

YÖNETİM KURULU BAŞKANI